

1 JOHANNES

2:18-29

Het laatste uur, de antichristen en de leiding
van de Heilige Geest.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-johannes/2-18-29

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding en lezing van 1 Johannes 2:18-29	2 min	4
2	Het laatste uur en de verwoesting van de tempel	4 min	6
3	Jezus' tekenen vóór de val van Jeruzalem	4 min	8
4	De laatste dagen bij de apostelen	4 min	10
5	Het tijdperk van de gemeente als laatste dagen	3 min	13
6	Het einde van het oude verbond	4 min	14
7	De antichrist bij Johannes en in de eindtijdleer	3 min	16
8	De kleine hoorn en de koning bij Daniël	2 min	18
9	De mens van de wetteloosheid en Gods tempel	2 min	19
10	Het beest als koninkrijk in Openbaring	3 min	20
11	De Bijbelse basis voor een werelddictator	4 min	22
12	Antichristen als vervulling van Jezus' woorden	2 min	24
13	De geest van de antichrist in vele mensen	3 min	25
14	Jezus' voorspellingen in de eerste eeuw vervuld	3 min	26

15	Vertrokken leraren en de volharding van gelovigen	3 min	28
16	Blijven in Christus en in het ontvangen onderwijs	3 min	30
17	Zalving als beeld van de Heilige Geest	3 min	32
18	De Heilige Geest leidt in heel de waarheid	2 min	33
19	De Heilige Geest onderwijst ook via leraren	2 min	35
20	Kerkelijk leergezag en de leiding van de Geest	4 min	36
21	Gemeenschap ondanks meningsverschillen	4 min	38
22	Geestelijke vrijheid en de grens van gemeenschap	3 min	40
23	Waarom gelovigen niet allemaal hetzelfde leren	3 min	42
24	Eenheid bewaren terwijl de gemeente groeit	3 min	43
25	Vasthouden aan de Zoon en de ontvangen waarheid	2 min	45
26	Vrucht dragen en vrijmoedig Zijn komst verwachten	4 min	47
	Om verder te lezen		49

1

Inleiding en lezing van 1 Johannes 2:18-29

De vorige keer zijn we begonnen aan 1 Johannes hoofdstuk 2 en zijn we, geloof ik, tot en met vers 17 gekomen. Dat betekent dat we de rest van hoofdstuk 2 nog moeten bekijken. We gaan dus verder bij vers 18. Johannes zei:

Kinderen, het is het laatste uur; en zoals u gehoord hebt dat de antichrist eraan komt, zijn er ook nu al veel antichristen gekomen, waaruit wij weten dat het het laatste uur is.

1 JOHANNES 2:18

Zij zijn uit ons midden weggegaan, maar zij hoorden niet bij ons. Als zij bij ons hadden gehoord, zouden zij bij ons gebleven zijn. Maar zij gingen weg, zodat duidelijk zou worden dat geen van hen bij ons hoorde. Maar u hebt een zalving van de Heilige en u weet alle dingen. Ik heb u niet geschreven omdat u de waarheid niet kent, maar omdat u die kent en omdat geen leugen uit de waarheid voortkomt. Wie is de leugenaar anders dan degene die ontkent dat Jezus de Christus is? Wie de Vader en de Zoon ontkent, is antichrist. Wie de Zoon ontkent, heeft ook de Vader niet. Wie de Zoon belijdt, heeft ook de Vader. Laat daarom in u blijven wat u vanaf het begin gehoord hebt. Als in u blijft wat u vanaf het begin gehoord hebt, zult ook u in de Zoon en in de Vader blijven. En dit is wat Hij ons beloofd heeft: het eeuwige leven. Deze dingen heb ik u geschreven over degenen die u proberen te misleiden. Maar de zalving die u van Hem ontvangen hebt, blijft in u, en u hebt niet nodig dat iemand u onderwijst. Zoals diezelfde zalving u over alle dingen onderwijst, en waar is en geen leugen, en zoals zij u onderwezen heeft, zult u in Hem blijven. En nu, lieve kinderen, blijf in Hem, zodat wij vrijmoedigheid mogen hebben wanneer Hij verschijnt en ons bij Zijn komst niet voor Hem hoeven te schamen. Als u weet dat Hij rechtvaardig is, weet u dat ieder die rechtvaardig handelt, uit Hem geboren is.

1 JOHANNES 2:19-29

2

Het laatste uur en de verwoesting van de tempel

Dit is het gedeelte dat we gaan bekijken. Een van de verrassendste dingen die we meteen aan het begin tegenkomen, is dat Johannes zijn lezers, die tweeduizend jaar geleden leefden, vertelt dat het toen het laatste uur was. Het laatste uur waarvan? Het was beslist niet het laatste uur van de wereld. En toch zegt hij dat het het laatste uur is. En hij zegt dat we daar bewijs voor hebben. Hij zegt:

Er zijn veel antichristen gekomen, en daardoor weten we dat het het laatste uur is.

We moeten echt begrijpen wat hij bedoelt met antichristen en het laatste uur. We weten niet precies in welk jaar dit boek geschreven is. Van oudsher lijken de meeste geleerden te denken dat het misschien in het laatste decennium van de eerste eeuw is geschreven. Sommigen zouden dus kunnen denken dat het het laatste uur of het einde van de eerste eeuw was. Misschien zouden sommigen zelfs denken dat Johannes en de mensen om hem heen dachten dat de wereld aan het einde van de eeuw misschien wel zou vergaan. Dat is moeilijk te zeggen.

Er is echter ook een groep die gelooft dat alle boeken van het Nieuwe Testament vóór het jaar 70 na Christus zijn geschreven, maar dat de boeken van Johannes als laatste van allemaal zijn geschreven, ergens vlak vóór het jaar 70 na Christus. Als dat waar is, dan zou hij het kunnen hebben over de rede op de Olijfberg.

De rede op de Olijfberg is die toespraak van Jezus die je vindt in Mattheüs 24 en in de parallelle gedeelten in Markus 13 en Lukas 21. Bij die toespraak weten we dat Jezus de tempel in Jeruzalem uit liep en dat een van Zijn discipelen Hem erop wees hoe mooi en indrukwekkend de stenen van de tempel waren. Josephus, een geschiedschrijver die daar was, vertelt ons dat die stenen enorm waren. Volgens mij waren sommige ongeveer achttien meter lang. Afzonderlijke stenen, enorme stenen. Ik weet niet hoe ze die in die tijd verplaatsten, maar als je Stonehenge al indrukwekkend vond, dan was deze tempel echt indrukwekkend. Hij had namelijk zulke enorme stenen, en waarschijnlijk honderden die op elkaar gestapeld waren, niet alleen rechtop gezet zoals bij Stonehenge.

Hoe dan ook, dit is een indrukwekkend bouwwerk. De discipelen hadden Jezus zojuist horen zeggen:

Zie, uw huis wordt als een woestenij voor u achtergelaten.

MATTHEÛS 23:38

En Hij liep de tempel uit. Hij sprak tegen de Joden over de tempel als hun huis. Eerder tijdens Zijn bediening sprak Hij over het huis van Zijn Vader. Hij zei:

En Hij zei tegen hen die de duiven verkochten: Neem deze dingen vanhier weg, maak niet het huis van Mijn Vader tot een huis van koophandel.

JOHANNES 2:16

En op een andere plaats zei Hij:

En Hij zei tegen hen: Er is geschreven: Mijn huis zal een huis van gebed genoemd worden; maar u hebt er een rovershol van gemaakt.

MATTHEÛS 21:13

Hij had over de tempel gesproken als het huis van Zijn Vader. Maar nu zegt Hij tegen de Joden: dit is jullie huis. Hij zegt in Mattheüs 23:

Zie, uw huis wordt als een woestenij voor u achtergelaten.

MATTHEÛS 23:38

Hij loopt naar buiten en de discipelen wijzen Hem erop wat een schitterend huis het is. Een enorme tempel, gemaakt van enorme stenen. Iets heel indrukwekkends. Herodes de Grote had er zesenveertig jaar aan gewerkt en er veel geld in gestoken. Het was een schitterend bouwwerk, daar bestaat geen twijfel over. Maar Jezus zei:

Jezus antwoordde en zei tegen hen: Ziet u dit alles? Voorwaar, Ik zeg u: hier zal niet één steen op de andere steen gelaten worden die niet afgebroken zal worden.

MATTHEÛS 24:2

En dat is natuurlijk ook gebeurd toen de Romeinen veertig jaar later Jeruzalem verwoestten.

3

Jezus' tekenen vóór de val van Jeruzalem

De discipelen kwamen naar Hem toe, vier van hen in elk geval, volgens Markus 13, het parallelle gedeelte. Petrus en Jakobus en Johannes en Andreas kwamen afzonderlijk naar Jezus toe en zeiden:

Heere, wanneer zullen deze dingen gebeuren? En wat zal het teken zijn dat ze op het punt staan te gebeuren?

MARKUS 13:4

Toen begon Jezus aan wat we meestal de rede op de Olijfberg noemen. Die heet zo omdat Hij op de Olijfberg was. Dat is eigenlijk wat de Engelse benaming 'Olivet Discourse' betekent: de rede op de Olijfberg. De rede die Hij hield, was een antwoord op de vraag wanneer de tempel verwoest zou worden en welk teken er zou zijn dat die verwoesting op het punt stond te gebeuren. Dat zijn de twee vragen die ze Hem stelden.

In Zijn antwoord beantwoordde Hij ze allebei. Hij zei enerzijds:

Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal zeker niet voorbijgaan, totdat al deze dingen gebeurd zijn.

MATTHEÛS 24:34

En dat was inderdaad waar. Die generatie was nog niet voorbij voordat de tempel verwoest werd, al scheelde het weinig. Hij zat er precies goed mee. Veertig jaar nadat Hij het gezegd had, gebeurde het. Vervolgens zei Hij: ‘En jullie willen weten welk teken er zal zijn dat het op het punt staat te gebeuren?’ In de versie van Lukas, in Lukas 21:20, zegt Hij:

Wanneer u zult zien dat Jeruzalem door legers omringd wordt, weet dan dat zijn verwoesting nabij is.

LUKAS 21:20

Lukas 21:20. Hij vertelde hun wanneer het zou gebeuren omdat ze ernaar vroegen, en welk teken er zou zijn omdat ze ernaar vroegen. Hij zei dat het in die generatie zou gebeuren en dat het aangekondigd zou worden door de nadering van legers die Jeruzalem zouden omsingelen. Hij zei wel dat Zijn discipelen op dat moment moesten vluchten.

Johannes was een van de mensen in dat kleine gezelschap tot wie Jezus sprak. Die rede van Jezus is in drie van de Evangeliën opgetekend. Toen Jezus de vraag over deze dingen beantwoordde, zei Hij onder meer in Mattheüs 24:5:

Want velen zullen komen onder Mijn Naam en zeggen: Ik ben de Christus; en zij zullen velen misleiden.

MATTHEÛS 24:5

Er zullen valse christussen zijn. Verderop, als je verder leest, vermeldt Hij dat er behalve valse christussen ook valse profeten zullen zijn.

Johannes waarschuwt in zijn brief, in hoofdstuk 4, voor valse profeten. Hij zegt:

Geliefden, geloof niet elke geest, maar beproef de geesten of zij uit God zijn; want er zijn veel valse profeten in de wereld uitgegaan.

1 JOHANNES 4:1

Hij zegt: ‘Jullie hebben gehoord dat de antichrist komt.’

We moeten weten wat hij met de antichrist bedoelt. Veel mensen denken dat ze dat weten, omdat er populaire opvattingen over bestaan. Maar de vraag is: wat bedoelde Johannes ermee? Hij zegt:

Er zijn al veel antichristen gekomen, en daardoor weten we dat het het laatste uur is.

Jezus had gezegd dat er valse messiassen zouden zijn, dat wil zeggen antichristen, en dat er valse profeten zouden zijn. Johannes verwijst naar beide als mensen die er al zijn op het moment dat hij schrijft. Omdat Jezus had voorspeld dat deze dingen zouden gebeuren voordat Jeruzalem zou vallen, is mijn theorie dat dit vóór die gebeurtenis geschreven is, en heel dicht bij dat tijdstip. Johannes zegt dus dat het het laatste uur is. Dat is het laatste uur van die generatie waarvan Jezus zei dat die niet voorbij zou gaan voordat deze dingen zouden gebeuren.

4

De laatste dagen bij de apostelen

Dit verschilt duidelijk van wat veel mensen over deze onderwerpen denken. Veel mensen denken, zodra ze over de laatste dagen of iets dergelijks horen, dat het over de laatste dagen van de wereld gaat. Er wordt dan ook vaak over gesproken: ‘Denk je dat we in de laatste dagen leven?’ Wanneer de Bijbel de term ‘de laatste dagen’ gebruikt, in elk geval in het Nieuwe Testament, heeft die nooit noodzakelijkerwijs alleen betrekking op het einde van de wereld.

Hebreeën hoofdstuk 1 begint met deze woorden:

God, Die vroeger op verschillende tijden tot onze vaders gesproken heeft door Zijn dienaren, de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door Zijn Zoon.

HEBREEËN 1:1-2

Met andere woorden, de tijd waarin Jezus kwam en tot ons sprak, is volgens de schrijver van Hebreeën ‘deze laatste dagen’. Petrus zegt in 1 Petrus hoofdstuk 1 dat Jezus:

Hij is wel van tevoren gekend, vóór de grondlegging van de wereld, maar in de laatste tijden geopenbaard omwille van u.

1 PETRUS 1:20

Met andere woorden, toen Jezus kwam, werd dat aan Petrus en zijn generatie geopenbaard. Dat waren, zei hij, de laatste dagen.

Op de Pinksterdag predikte Petrus over het verschijnsel dat zich voordeed en dat om uitleg vroeg: het spreken in tongen en alles wat er gebeurde. De mensen zeiden: ‘Wat is hier aan de hand? Zijn jullie dronken?’ Petrus zei:

deze mensen zijn namelijk niet dronken, zoals u vermoedt, want het is pas het derde uur van de dag. Maar dit is wat gesproken is door de profeet Joël:

HANDELINGEN 2:15-16

Hij citeert hem:

En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, uw jongemannen zullen visioenen zien en uw ouderen zullen dromen dromen.

HANDELINGEN 2:17

Petrus zegt daarmee: ‘Dit is het. God zei dat Hij dit in de laatste dagen zou doen, en Hij heeft het gedaan.’

Let erop dat Petrus en Johannes en de schrijver van Hebreeën geloofden dat ze in de laatste dagen leefden. Ze hadden het mis of ze hadden gelijk. Als ze het mis hadden, dan hadden ze het allemaal consequent mis, want ze zeiden het allemaal. Zelfs Jakobus zei het trouwens. In Jakobus hoofdstuk 5, vers 3, waar hij de rijke mannen terechtwijst, zegt hij:

Uw goud en zilver is verroest en hun roest zal een getuigenis tegen u zijn en uw vlees als een vuur verteren. U hebt schatten verzameld in de laatste dagen.

JAKOBUS 5:3

De rijke mannen van zijn eigen tijd hadden volgens hem schatten opgehoopt in de laatste dagen. Geen erg goed moment om schatten te verzamelen, aangezien dit de laatste dagen zijn. Je zult het niet met je mee kunnen nemen. Waarom zou je er niet iets nuttigers mee doen? Het punt is dat Jakobus, Petrus, Johannes en de schrijver van Hebreeën, wie dat ook was, allemaal spraken alsof ze in de laatste dagen leefden. We hebben Paulus niet genoemd. Paulus deed dat ook.

Kijk eens naar 1 Korinthe hoofdstuk 10, vers 11. Paulus somt enkele ervaringen op die de Joden doormaakten die met Mozes uit Egypte kwamen. Nadat hij een aantal van die dingen heeft opgesomd, zegt hij in vers 11:

Al deze dingen nu zijn hun overkomen als voorbeelden, en ze zijn beschreven tot waarschuwing voor ons, over wie het einde van de eeuwen gekomen is.

1 KORINTHE 10:11

Hij zei dat de einden van de eeuwen over hen waren gekomen, dat wil zeggen over Paulus en zijn tijdgenoten.

5

Het tijdperk van de gemeente als laatste dagen

Volgens mij zijn er geen Bijbelschrijvers, in elk geval geen schrijvers van brieven, die niet zeiden dat ze in de eindtijd leefden, in het laatste uur, en dat soort dingen. Maar wat bedoelden ze daarmee? Dachten ze dat het einde van de wereld nabij was? Dachten ze dat de wederkomst tijdens hun leven zou plaatsvinden? Veel mensen zeggen van wel. Dit is natuurlijk een van de redenen waarom sommige mensen de Bijbel verwerpen. Ze zeggen dat deze mannen het allemaal mis hadden. Hoe kun je geloven dat dit het Woord van God is, als ze allemaal zeiden dat het de laatste tijden waren? En kijk, sindsdien zijn er tweeduizend jaar verstreken. Dan kunnen het toch niet de laatste tijden of de laatste dagen zijn geweest.

Evangelische christenen die niet geloven dat deze schrijvers het mis hadden, hebben dit probleem op twee manieren opgelost. En ik geloof ook niet dat ze het mis hadden. Eén manier is om te zeggen dat de hele periode vanaf de eerste komst van Christus tot aan de wederkomst van Christus is wat zij de laatste dagen noemden. Die periode begon immers na vele duizenden jaren die niet de laatste dagen waren. Toen de Messias verscheen, markeerde de komst van de Messias het begin van de laatste dagen. En die laatste dagen zijn gewoon tweeduizend jaar doorgegaan.

Dit is een opvatting die ik aanhing. Toen ik voor het eerst opmerkte dat alle schrijvers van het Nieuwe Testament zeiden dat ze in de laatste dagen leefden, dacht ik aanvankelijk: nou, dan moet dat zo zijn geweest, en wij leven er dus ook in. Het moet om die hele periode gaan. Die hele tweeduizend jaar zijn de laatste dagen. Dit is een standpunt dat je vrij vaak hoort onder evangelische christenen: dat het hele tijdperk van de gemeente de laatste dagen is.

Nou, dat zou kunnen. Maar Johannes gaat verder en zegt dat het het laatste uur is. Zelfs 'de laatste dagen' lijkt wat zwak uitgedrukt als we het over tweeduizend jaar hebben. Dan zou het op zijn minst de laatste eeuwen of de laatste jaren moeten zijn. De laatste dagen: je zou denken dat een periode van tweeduizend jaar met iets anders zou worden aangeduid. Maar als je het dan over het laatste uur hebt, lijkt het daardoor echt om heel weinig tijd te gaan.

Volgens de gebruikelijke berekening is er van Adam tot nu zesduizend jaar verstreken. Stel dat de hele geschiedenis van Adam tot aan de wederkomst van Christus zesduizend jaar beslaat. Zijn de laatste tweeduizend jaar daarvan dan het laatste uur? Alsof het bijna middernacht is? Het laatste derde deel van de hele geschiedenis? Ik weet het niet. Het klinkt mij gewoon minder waarschijnlijk in de oren dan een andere mogelijkheid.

6

Het einde van het oude verbond

Die mogelijkheid is dat alle discipelen uitzagen naar de vervulling van Jezus' voorspelling dat de oude orde zou worden weggenomen. De nieuwe orde zou op zichzelf komen te staan, zonder dat de oude orde ermee concurreerde. Die oude orde bestond uit de tempel, het priesterschap en het offerstelsel. Dat alles had Mozes, of God door Mozes, ingesteld en het bestond inmiddels veertienhonderd jaar, maar het zou nu worden vervangen door een beter verbond.

Het oude was trouwens corrupt geworden, heel corrupt. Het priesterschap was corrupt. Het hele stelsel was aangetast door corruptie, en Jezus zei dat ook. Daarom zou er een oordeel over komen, om het oude weg te nemen en het nieuwe in te voeren. Daarom zei de schrijver van Hebreeën in Hebreeën 8:13:

Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het eerste voor verouderd verklaard. En wat oud is verklaard en wat veroudert, staat op het punt te verdwijnen.

HEBREEËN 8:13

En hij zei:

Wat verouderd is, staat dus op het punt te verdwijnen.

De schrijver van Hebreeën schreef vlak voor de verwoesting van Jeruzalem en zei dat het op het punt stond te verdwijnen. Het oude is verouderd. Er is iets nieuws gekomen. Dit is een overgang die alle Bijbelschrijvers verwachtten. Het waren immers tot het

jaar zeventig na Christus vooral de tempelautoriteiten die de christenen vervolgden: het Sanhedrin. Zij stenigden de eerste christelijke martelaar, Stefanus. Zij hadden zelfs Jezus ter dood veroordeeld en Pilatus gechanteerd.

Waar het hier om gaat, is dat de val van Jeruzalem voor de christenen uit de eerste eeuw veel zwaarder woog en iets was wat ze verwachtten. Jezus had die voorspeld. Hij had gezegd hoelang het zou duren. Het zou binnen die generatie gebeuren. Hij gaf tekenen waaraan ze het zouden herkennen voordat het gebeurde. Er zouden valse christussen zijn. Er zouden valse profeten zijn.

Johannes vertelt zijn lezers dat er valse christussen zijn. Velen van hen zijn gekomen. Over valse profeten zegt hij in hoofdstuk 4, vers 1:

Geliefden, geloof niet elke geest, maar beproef de geesten of zij uit God zijn; want er zijn veel valse profeten in de wereld uitgegaan.

1 JOHANNES 4:1

Dus eigenlijk zegt hij: Jezus heeft gezegd dat dit zou gebeuren, en we weten dat het nu gebeurt omdat Hij dat heeft gezegd.

Ik denk dat het waarschijnlijk is, hoewel je daar niet al te stellig over kunt zijn, dat Johannes en de andere schrijvers niet over de laatste tweeduizend jaar spraken als de laatste dagen. Ze hadden het werkelijk over de allerlaatste dagen, ongetwijfeld de laatste weken, maanden of jaren vóór de vervulling van Jezus' voorspelling over het oordeel over Jeruzalem, dat volgens hen op komst was. Johannes zegt niet dat het het laatste uur is tot de wederkomst van Christus, of het laatste uur van de wereldgeschiedenis. Het is duidelijk het laatste uur vóór een bepaalde verwachte gebeurtenis. Tenzij het om de val van Jeruzalem ging, kunnen we niets met zekerheid aanwijzen dat kort nadat hij dit schreef gebeurde en waarop hij gedoeld zou kunnen hebben. Daardoor lijkt het, althans voor velen, alsof hij zich wel vergist moet hebben. Ik geloof niet dat ze zich vergisten. Ik denk dat hij gelijk heeft. Ik denk dat hij dit waarschijnlijk schreef vlak voordat Jeruzalem viel. Dus zegt hij: 'Kinderen, het is het laatste uur.'

Ik geloof dat hij gelijk heeft. Daar ga ik van uit.

Er staat:

En jullie hebben gehoord dat de antichrist komt, maar er zijn nu al veel antichristen gekomen, en daardoor weten we dat het het laatste uur is.

7

De antichrist bij Johannes en in de eindtijdleer

Wat bedoelt hij met de antichrist? Ik weet wat de gemiddelde hedendaagse prediker met de antichrist bedoelt. Ze bedoelen een bepaalde wereldheerser van wie ze verwachten dat hij zal opkomen, waarschijnlijk in Europa, misschien in Rome. Hij zal de wereld misleiden, zodat die hem misschien als de Messias gaat beschouwen. Hij is een valse Messias. Maar uiteindelijk verraaft hij Israël. Uiteindelijk vervolgt hij mensen die in Jezus geloven. Hij geeft iedereen een merkteken, en als ze dat merkteken niet aannemen om hun trouw aan hem te tonen, worden ze gedood, enzovoort.

Dit is een scenario waarvan veel mensen geloven dat Openbaring leert dat het helemaal aan het einde van de tijd zal plaatsvinden, in de laatste zeven jaar, in wat zij de periode van de grote verdrukking noemen. Ze geloven dat deze periode beheerst zal worden door deze werelddictator, deze antichristelijke werelddictator, en ze noemen hem de antichrist.

Het enige waar ik op zou willen wijzen, gewoon als feitelijke vaststelling, is dat het woord antichrist in geen enkele Bijbelpassage over de eindtijd wordt gebruikt, als we met de eindtijd de tijd vlak vóór de wederkomst van Jezus bedoelen. Het woord antichrist komt eenvoudigweg niet voor in het boek Openbaring. Het komt niet voor in 2 Thessalonicenzen. Het komt niet voor in Daniël. Dat zijn boeken waaraan veel mensen hun visie op de eindtijd ontleen. Het woord antichrist staat er niet.

Het woord antichrist komt in feite alleen voor in 1 Johannes en 2 Johannes. Wat hij in 2 Johannes zegt, is precies hetzelfde als wat hij in 1 Johannes zegt. In 2 Johannes vers 7 zegt hij:

Want er zijn veel misleiders de wereld in gegaan die Jezus Christus niet belijden als komend in het vlees. Zo iemand is een misleider en een antichrist.

2 JOHANNES 7

Hij zegt niet 'de antichrist'; hij zegt 'een antichrist'.

[Vertalersnoot: de spreker bespreekt hier het lidwoord in zijn Engelse aanhaling. De HSV heeft op deze plaats 'de antichrist'. De bovenstaande parafrase volgt zijn Engelse aanhaling om zijn argument zichtbaar te houden.] Iedereen die niet belijdt, zegt hij, dat Jezus in het vlees komt. En in dit hoofdstuk, 1 Johannes 2, zegt hij:

Iedereen die niet erkent dat Jezus de Christus is, iedereen die ontkent dat Jezus de Christus is, die persoon is een antichrist.

Hij zegt dat er veel antichristen zijn gekomen. Daaraan weten we dat het het laatste uur is.

Hoe redeneert Johannes hier? Hij begint met te zeggen:

Jullie hebben gehoord dat de antichrist komt.

Dat brengt mensen ertoe te denken dat er één antichrist is, dé antichrist. Er is één bij uitstek kwaadaardige man die de antichristelijke figuur bij uitstek zal zijn. Johannes vertelt ons niet eens of de antichrist een politieke figuur is. Hij vertelt ons niets over zijn loopbaan. Hij vermeldt alleen:

Kinderen, het is het laatste uur; en zoals u gehoord hebt dat de antichrist eraan komt, zijn er ook nu al veel antichristen gekomen, waaruit wij weten dat het het laatste uur is.

1 JOHANNES 2:18

Dus moeten we ons afvragen: wat verstonden zij onder de antichrist? Wat verwachtten ze? Hij zegt: 'Jullie hebben gehoord dat de antichrist komt.'

8

De kleine hoorn en de koning bij Daniël

Waar hadden ze dat gehoord? Welke passages in de Bijbel zouden gebruikt kunnen zijn om die verwachting te vormen?

Veel mensen gebruiken tegenwoordig, wanneer ze het hebben over deze antichrist die ze beschrijven, Daniël hoofdstuk 7 en Daniël hoofdstuk 11, en 2 Thessalonicenzen 2 en Openbaring hoofdstuk 13. Geen van die passages gebruikt ergens het woord antichrist, maar ze spreken wel over een boosdoener of boosdoeners.

In Daniël hoofdstuk 7 is er een figuur die de kleine hoorn wordt genoemd. Hij komt op uit het Romeinse Rijk, spreekt godslasterlijke woorden en vervolgt de heiligen. Deze kleine hoorn groeit in dit visioen uit een dier dat tien hoorns heeft. Deze wordt doorgaans vereenzelvigd met die toekomstige antichristfiguur.

Dan spreekt Daniël hoofdstuk 11 over een bepaalde koning, van wie heel onduidelijk wordt aangegeven wie hij is, of eigenlijk helemaal niet: de koning van het zuiden, een eigenmachtige koning. Er staat dat ook hij bepaalde dingen zal doen, maar wat er gezegd wordt is heel vaag. Er staat niet over welke tijdsperiode hij spreekt. Naar mijn mening heeft Daniël het in beide passages over een figuur die in het verleden uit het Romeinse Rijk opkomt. Er zijn geloofwaardige voorstellen gedaan voor wie dat geweest kan zijn. Hoe dan ook, noch de kleine hoorn, noch de eigenmachtige koning in Daniël wordt vereenzelvigd met een antichrist aan het einde van de tijd.

9

De mens van de wetteloosheid en Gods tempel

In 2 Thessalonicenzen hoofdstuk 2 spreekt Paulus over iemand die hij de mens van de wetteloosheid noemt. Hij schrijft niet alleen over de mens van de wetteloosheid in 2 Thessalonicenzen 2, maar hij zegt ook dat hij al met de Thessalonicenzen over dit onderwerp had gesproken toen hij bij hen was. Dus de mens van de wetteloosheid is

een entiteit die op de een of andere manier geïdentificeerd moet worden. Veel mensen denken dat de mens van de wetteloosheid vereenzelvigd moet worden met die toekomstige politieke dictator. Maar Paulus geeft helemaal niet aan dat de mens van de wetteloosheid ook maar enige politieke loopbaan heeft. Hij zegt dat de mens van de wetteloosheid:

in de tempel van God zal zitten en zal beweren God te zijn.

2 THESSALONICENZEN 2:4

Hij geeft niet aan dat de mens van de wetteloosheid enige politieke rol heeft. Wanneer Paulus 'de tempel van God' zegt, gebruikt hij een uitdrukking die hij op twee andere plaatsen gebruikte. Paulus gebruikt die uitdrukking op drie plaatsen, en op de andere twee zegt hij duidelijk dat de gemeente de tempel van God is. Hij zegt:

Weet u niet dat u Gods tempel bent en dat de Geest van God in u woont?

1 KORINTHE 3:16

Dus wanneer Paulus in 2 Thessalonicenzen naar de tempel van God verwijst, bedoelt hij waarschijnlijk niet de Joodse tempel. Hij heeft dezelfde uitdrukking immers al twee keer eerder gebruikt, in 1 en 2 Korinthe, en beide keren duidt hij de gemeente aan als de tempel van God.

Er wordt dus niet gezegd dat de mens van de wetteloosheid een politieke figuur is, maar een kerkelijke: iemand die in de gemeente zit en zichzelf op de borst klopt. Dat klinkt ook niet als de gangbare opvatting over een toekomstige antichrist. Paulus gebruikt in elk geval het woord antichrist niet, noch in die passage, noch ergens anders in al zijn geschriften.

10

Het beest als koninkrijk in Openbaring

Dan heb je natuurlijk het beest uit Openbaring. Dit is waarschijnlijk de bekendste identificatie van de antichrist. Het boek Openbaring gebruikt het woord antichrist niet voor het beest, en ook nergens anders in Openbaring. Toch is het geschreven door

dezelfde auteur die deze brief schreef. In de brief spreekt hij over de antichrist, maar in Openbaring gebruikt hij die term niet. De voornaamste boosdoener in Openbaring is dit beest. Maar is het beest een persoon, of iets anders?

Je maakt kennis met het beest in Openbaring 13. Daar ziet hij een beest uit de zee opkomen, waarvan hij zegt:

Het heeft de muil van een leeuw, lijkt op een luipaard, heeft de poten van een beer en heeft zeven koppen en tien horens.

OPENBARING 13:1-2

Is dit een persoon, of wat is het? Het lijkt duidelijk dat dit beest in Openbaring een samenvoeging of een mengeling is van de vier beesten in Daniël 7. Daniël zag namelijk vier beesten uit de zee opkomen, net zoals dit beest uit de zee opkomt. Maar hij zag een leeuw, gevolgd door een beer, gevolgd door een luipaard, gevolgd door een niet te identificeren beest dat tien horens had.

Daniël ziet dus een leeuw, een beer, een luipaard en een beest met tien horens. Dit beest dat uit de zee opkomt, heeft de muil van een leeuw, de poten van een beer, het lichaam van een luipaard en tien horens, en bovendien nog zeven koppen. Dus hier krijgen we aanvullende informatie.

Wanneer in Openbaring 17 een uitleg van dit beest wordt gegeven, staat er dat de zeven koppen twee dingen zijn:

Het zijn zeven heuvels, zeven bergen waarop de hoer zit, en het zijn zeven koningen.

OPENBARING 17:9-10

Dus de zeven koppen van het beest zijn zeven koningen. Evenzo wordt van de tien horens gezegd:

Het zijn tien koningen die hun macht aan het beest geven.

OPENBARING 17:12-13

Hier hebben we een dier met zeven koppen die koningen zijn en tien horens die koningen zijn. Dit dier is net zomin één afzonderlijke persoon als de beesten in Daniël één afzonderlijke persoon waren. Het waren koninkrijken. Het waren politieke stelsels. Het eerste was Babylon. Het tweede was Medo-Perzië. Het derde was Griekenland. Het vierde was Rome. Vrijwel alle evangelische christenen zijn het eens over die identificatie van de beesten van Daniël. Het beest van Openbaring is een combinatie van allemaal. Er is geen aanwijzing dat het één afzonderlijke man is, net zomin als de beesten in Daniël afzonderlijke mannen zijn. Het zijn koninkrijken. Aangezien dit een beest is dat zeven koningen en tien koningen heeft, gaat het duidelijk om een hele groep koningen. Het is niet één persoon.

11

De Bijbelse basis voor een werelddictator

Ik zal niet de tijd nemen om uiteen te zetten wat het beest in Openbaring volgens mij is. Maar het volstaat hier te zeggen dat er geen enkel bewijs is dat het één afzonderlijke man is. Dus dan beginnen we ons af te vragen: waar haal je dit idee vandaan van één persoon die de antichrist wordt genoemd? In Openbaring staat het niet. In 2 Thessalonicenzen lijkt het niet te staan. In Daniël lijkt het niet te staan. Daarmee heb je zo ongeveer alle passages gehad die ooit zijn gebruikt om dat te beweren, behalve enkele vage passages, zoals die waarin Jezus zei:

Ik ben gekomen in de Naam van Mijn Vader, maar u neemt Mij niet aan. Als een ander komt, in zijn eigen naam, die zult u aannemen.

JOHANNES 5:43

Toen ik een aanhanger van de bedelingenleer was, dacht ik dat dit een verwijzing naar de antichrist was. Toch is het helemaal niet duidelijk dat dit zo is. Jezus zou in algemene zin kunnen spreken:

Jullie accepteren iemand die in zijn eigen naam komt, maar Mij accepteren jullie niet als Ik in de naam van Mijn Vader kom.

Hij doet niet noodzakelijk een voorspelling, maar stelt alleen iets vast.

Maar af en toe zie je dat er nog een los vers wordt toegevoegd aan die samengestelde beeldvorming rond de antichrist. Geen van de passages die worden gebruikt om over deze verwachte individuele antichrist te spreken, geen enkele daarvan verwijst in zijn context werkelijk duidelijk naar één afzonderlijke persoon, en ook niet noodzakelijk naar iemand die aan het einde van de tijd komt.

Dus dit idee dat de laatste drieënhalf jaar van de grote verdrukking in de eindtijd beheerst zullen worden door deze politieke figuur — ik heb er eerlijk gezegd niets op tegen. Het zou me niet verbazen. Het zou me niet verbazen als er een of andere antichristelijke dictator opstaat. Misschien is hij zelfs al op het toneel verschenen. Maar de vraag is: voorspelt de Bijbel dat? Er zullen heel wat dingen gebeuren waarover de Bijbel niets heeft gezegd. Als de wereld op een dag één wereldregering onder één dictator zou hebben, wie zou daar dan verbaasd over zijn? Zelfs als we geen Bijbel hadden, zouden we naar de huidige koers van de politiek en de geopolitiek kunnen kijken en zeggen: nou, volgens mij is dat gemakkelijk te voorspellen. Als we maar lang genoeg doorgaan, zal het waarschijnlijk die kant op gaan. Dus ik ontken niet dat we op een gegeven moment misschien te maken krijgen met een antichristelijke politieke leider die over een supermacht beschikt. De vraag is: wat leert de Bijbel over dit onderwerp? Het antwoord is niet gemakkelijk te vinden. Want het is moeilijk om in de Bijbel een passage te vinden die, als je die in zijn context exegetiseert, daar werkelijk over lijkt te gaan.

Dus wat hadden ze gehoord toen hij zei: ‘Jullie hebben gehoord dat de antichrist komt’?

Als wij die term horen, denken we aan de antichrist met die hele christelijke eindtijdvoorstelling, die bijna een mythologie is. Ik wil met het woord ‘mythologie’ niet zeggen dat het iets slechts is, maar in wezen is er dat hele gedachteklimaat rond de eindtijd dat we van populaire leraren van de bedelingenleer hebben meegekregen. Maar bedoelt Johannes dat? Hadden zijn lezers dat gehoord? Hadden ze gehoord dat er in de laatste dagen zo'n figuur zou opstaan? Zo ja, waar wordt dat in de Schrift genoemd? Wie heeft hun daarover verteld, en wanneer? Is daar iets van vastgelegd? We weten het niet.

12

Antichristen als vervulling van Jezus' woorden

Maar in 1 Johannes staat hier meer over. Als je kijkt naar 1 Johannes hoofdstuk 4, vers 1, staat er:

Geliefden, geloof niet elke geest, maar beproef de geesten of zij uit God zijn; want er zijn veel valse profeten in de wereld uitgegaan.

1 JOHANNES 4:1

Nu zei Jezus in Mattheüs 24:5 dat er valse profeten en valse christussen zullen zijn. Trouwens, in het woord 'antichrist' kan het Griekse woorddeeltje 'anti', het eerste deel daarvan, 'in plaats van' of 'tegen' betekenen. In het Grieks wordt 'anti' op beide manieren gebruikt wanneer het met verschillende woorden verbonden wordt. Soms betekent het 'tegen' iets, en soms betekent het 'in plaats van' iets, op de plaats daarvan. Een antichrist zou dus iemand kunnen zijn die de plaats van Christus inneemt, een valse christus. Jezus zei dat er valse christussen zullen zijn, meervoud, en valse profeten, meervoud.

Johannes zegt in 1 Johannes 4 dat er al veel valse profeten de wereld in zijn gegaan. Natuurlijk zagen we zojuist in 2 Johannes dat hij zei dat er veel antichristen de wereld in zijn gegaan. Beide uitspraken worden gedaan. Maar kijk eens naar wat er in vers 3 staat:

en elke geest die niet belijdt dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, is niet uit God; maar dat is de geest van de antichrist, waarvan u gehoord hebt dat hij komt, en die nu al in de wereld is.

1 JOHANNES 4:3

Wacht eens even.

Wat hadden ze gehoord dat er zou komen? De antichrist, toch? En daarvan zegt hij dat die nu al in de wereld is. Dat wil zeggen: wat ze ook hadden gehoord dat er zou komen, Johannes zei dat het gekomen is. Dat hadden we al kunnen afleiden uit wat hij in

hoofdstuk 2 zei, wanneer hij zegt:

Het is het laatste uur. Jullie hebben gehoord dat de antichrist komt, en nu zijn er veel antichristen, dus weten we dat het het laatste uur is.

Met andere woorden, wat voorspeld was, is gekomen. Veel antichristen.

13

De geest van de antichrist in vele mensen

Maar hoe kunnen veel antichristen de antichrist zijn? Kijk eens wat hij daar in 1 Johannes 4 zegt. Er staat:

‘De geest van de antichrist.’ Nu staat het woord ‘spirit’, ‘geest’, in de Engelse Bijbelvertaling cursief. Dat komt doordat het niet in de Griekse tekst staat. Er lijkt daar iets te horen. De spreker geeft de onvolledige formulering letterlijk weer als: ‘Dit is het ... van de antichrist.’ Op de lege plaats vullen de vertalers ‘geest’ in.

[Vertalersnoot: de spreker bespreekt de cursivering waarmee zijn Engelse Bijbelvertaling een aangevuld woord aangeeft. In de Nederlandse citaten hierboven is ‘geest’ zonder zo’n markering weergegeven.]

Dus hebben de vertalers daar het woord ‘geest’ ingevoegd, omdat het gaat over elke geest die Jezus Christus niet belijdt. Daarom zeggen ze dat dat de geest van de antichrist is. Maar eigenlijk zei Johannes niet dat het de geest van de antichrist is. Hij zei alleen ‘het ... van de antichrist’. Wat dan? Al die mensen om hen heen die ontkennen dat Jezus als de Messias kwam. Zij zijn het iets van de antichrist. Zou het de komst van de antichrist kunnen zijn? Zou het de vervulling van de antichrist kunnen zijn? Wat is het? Misschien is het zelfs de geest van de antichrist. Dat is het woord dat de vertalers aanvullen omdat ze dat het beste vinden. Misschien is het dat ook.

Maar wat hij zegt, is dat wat gekomen is, datgene is waarvan je gehoord had dat het zou komen. Wat ze gehoord hadden dat zou komen, is de antichrist. Hij zegt dat de geest van de antichrist hier is, en dat is waar je naar uitkeek. Hoe vinden of zien we de geest van de antichrist? Die is in de vele antichristen. De vele antichristen zijn evenzovele uitingen van de geest van de antichrist.

Het klinkt alsof Johannes de antichrist ziet — hij gebruikt in hoofdstuk 4 het bepaalde lidwoord, net zoals in hoofdstuk 2. De antichrist is blijkbaar de geest van de antichrist. Dat is wat gekomen is. Dat is waarvan je gehoord had dat het zou komen. Op beide plaatsen zei hij: ‘Jullie hebben gehoord van de antichrist.’

Dit is de geest waarvan je gehoord had dat die zou komen, de antichrist.

Zo klinkt het dus voor mij, hoewel het taalgebruik vreemd is. Vooral doordat er in dit specifieke vers in hoofdstuk 4 een zelfstandig naamwoord ontbreekt, blijft het enigszins gissen wat hij daar wilde invullen. Wat hij daar wel heeft neergezet, zegt wat het is waarvan ze hadden gehoord dat het zou komen. Het is nu al hier in de wereld. En het lijkt mij waarschijnlijk dat hij, omdat hij net heeft gezegd dat er veel valse profeten in de wereld zijn, en Jezus heeft gezegd dat er valse profeten en valse christussen of antichristen zullen zijn, het volgende zegt: ‘Jullie hebben gehoord dat dit zou komen; het is er nu.’

Die hele geest van verwerping van Christus, van verwerping van Zijn messiasschap: die geest van de antichrist. Jullie hebben gehoord dat die zou komen; hij is er nu.

En je kunt die zien in deze mensen die ontkennen dat Jezus de Christus is, die ontkennen dat Jezus Christus in het vlees gekomen is.

14

Jezus' voorspellingen in de eerste eeuw vervuld

Eerlijk gezegd heb ik hierin geen enkele voorkeur. Ik sta namelijk heel open voor de gedachte dat de wereld misschien op een dag tijdens ons leven, of tijdens het leven van onze kinderen of kleinkinderen, één regering zal hebben onder één kwaadaardig persoon. Maar ik weet niet zeker of de Bijbel ergens over dat specifieke verschijnsel spreekt. En we moeten niet aannemen dat de Bijbel ons noodzakelijkerwijs in die richting wijst, alleen omdat de kranten erop wijzen dat zoiets werkelijkheid begint te worden. Wat ik zeg, is dat de Bijbel misschien helemaal niets over dat onderwerp zegt. Het zou kunnen gebeuren, of het zou niet kunnen gebeuren. De Bijbel spreekt in deze passages eenvoudig over iets anders.

Het klinkt voor mij alsof dat andere waarover hij spreekt, is dat de voorspellingen van Christus zijn vervuld. Want toen ze vroegen:

En zij vroegen Hem: Meester, wanneer zal dat dan zijn en wat is het teken dat deze dingen zullen gebeuren?

LUKAS 21:7

zei Hij: ‘Laat Ik jullie hier wat informatie over geven.’ En in Mattheüs 24:5 zei Hij:

Want velen zullen komen onder Mijn Naam en zeggen: Ik ben de Christus; en zij zullen velen misleiden.

MATTHEÛS 24:5

‘Jullie zullen horen van oorlogen en geruchten van oorlogen.’ Dat hebben ze trouwens ook gehoord.

‘Zorg dat jullie niet in paniek raken.’

Hij zei in vers 7:

Want het ene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het ene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen hongersnoden zijn en besmettelijke ziekten en aardbevingen in verscheidene plaatsen.

MATTHEÛS 24:7

Dat is gebeurd. De geschiedschrijvers uit die tijd, onder wie Josephus, vermelden dat deze dingen zijn gebeurd. En Josephus wist niet eens dat Jezus het had voorspeld.

Er staat hier nog een aantal andere dingen, maar in Mattheüs 24:11 staat:

En er zullen veel valse profeten opstaan en die zullen er velen misleiden.

MATTHEÛS 24:11

Dus veel valse christussen, veel valse profeten. Johannes zegt dat er veel valse profeten de wereld zijn ingegaan. Hij gebruikt bijna de precieze voorspelling van Jezus en zegt dat dit is gebeurd.

Door deze Schriftgedeelten met elkaar te vergelijken, krijg ik deze indruk. En ik laat niets over dit onderwerp weg, voor het geval je denkt dat ik selectief te werk ga om tot een of andere vooraf bedachte conclusie te komen. Het maakt mij niet uit wat de conclusie is. Ik wil alleen weten waar Johannes het over heeft. En ik laat niets weg van wat ik ooit in de Schrift over de antichrist heb gevonden, voor zover ik me kan herinneren. Wat hij zegt, is het volgende: de antichrist die jullie verwachtten, is er nu in de vorm van vele valse christussen, vele antichristen. Dit is de geest van de antichrist waarvan jullie gehoord hadden dat die zou komen. Hij is er nu.

15

Vertrokken leraren en de volharding van gelovigen

En hij zegt over hen, de antichristen, meervoud, in 1 Johannes 2:19:

Zij zijn uit ons midden weggegaan, maar zij waren niet uit ons; want als zij uit ons geweest waren, dan zouden zij bij ons gebleven zijn. Maar het moest openbaar worden dat zij niet allen uit ons zijn.

1 JOHANNES 2:19

Dit vers wordt soms gebruikt om te bewijzen dat mensen die afvallig worden, eigenlijk nooit echt christenen zijn geweest. Zo klinkt het ook.

‘Ze zijn bij ons weggegaan.’ Dat wil zeggen: uit onze kring van christenen. Ze maakten er deel van uit, maar nu niet meer. Ze zijn weggegaan. En hij zei dat ze zouden zijn gebleven als ze werkelijk bij ons hadden gehoord. Maar ze zijn weggegaan, en daarmee bewijzen ze dat ze eigenlijk nooit bij ons hebben gehoord.

Dit is een uitstekende calvinistische bewijstekst, want zij geloven in de volharding van de heiligen. Ze zeggen dat je behouden zult blijven als je werkelijk behouden bent. Je zult volharden. Als je het geloof verlaat, laat dat alleen maar zien dat je nooit werkelijk behouden bent geweest. Als je de uitspraak van Johannes los van de context neemt, lijkt die daarvoor een geweldige bewijstekst te zijn. Calvinisten gebruiken deze tekst inderdaad om precies dat punt te maken.

Gebruikt Johannes die om dat punt te maken? Hij heeft het niet over mensen die afvallig worden. Hij heeft het over valse leraren. Hij heeft het over mensen die ontkennen dat Jezus de Christus is. Hij heeft het over degenen die in de geest van de antichrist de valse leer onderwijzen dat Jezus niet in het vlees gekomen is. Hij zegt dat deze leraren in ons midden waren. Gelukkig zijn ze weggegaan, want ze hoorden hier nooit echt thuis. Ze hebben nooit werkelijk bij ons gehoord.

Dat wil zeggen, misschien bedoelt Johannes ‘bij ons apostelen’. De reden waarom ik dat zeg, is dat Johannes met ‘ons’ vaak naar zichzelf en zijn medeapostelen verwijst. Zoals hij later zal zeggen:

Wij zijn uit God. Wie God kent, luistert naar ons; wie niet uit God is, luistert niet naar ons. Hieraan herkennen wij de geest van de waarheid en de geest van de dwaling.

1 JOHANNES 4:6

Deze leraren hoorden niet bij ons. Dit is niet noodzakelijkerwijs een uitspraak over individuele christenen, gewone christenen die afvallig worden en daarmee bewijzen dat ze nooit christenen zijn geweest. Het gaat hier veeleer over leraren die de gemeente verlaten omdat ze ketterij onderwijzen, en die de gemeente verlaten om daarmee te bewijzen dat ze nooit werkelijk thuishoorden in de kring van leraren van de gemeente. Ze hebben nooit bij de apostelen gehoord. Ze hebben nooit op één lijn met ons gezeten, zegt hij.

En omdat dit werkelijk over de valse leraren gaat, denk ik dat dit niet echt een vers is over de volharding van christenen in het algemeen. Deze leraren hebben het daarentegen niet kunnen verdragen om in de gemeente te blijven terwijl Johannes de

leiding had, omdat hun opvattingen te veel van de zijne verschilden, blijkbaar al vanaf het begin. En dus vertrokken ze. Daarmee bewezen ze dat ze eigenlijk nooit bij ons hadden gehoord.

16

Blijven in Christus en in het ontvangen onderwijs

Maar hij zegt: ‘Maar jullie hebben een zalving van de Heilige en jullie weten alle dingen.’

Deze uitspraak wordt in vers 27 verder uitgewerkt. Hij zei: ‘De zalving die jullie van Hem ontvangen hebben, blijft in jullie.’

Dat betekent dat die in je blijft.

Hij vervolgt: ‘En jullie hebben niet nodig dat iemand jullie onderwijst. Maar zoals diezelfde zalving jullie over alle dingen onderwijst, en waar is en geen leugen, en zoals zij jullie onderwezen heeft, zullen jullie in Hem blijven.’

In deze passage gaat het heel vaak over blijven. Dat is kenmerkend voor Johannes, die in zijn Evangelie veel sprak over in Christus blijven. Eigenlijk heeft hij opgetekend wat Jezus daarover zei. De andere Evangeliën vermelden Jezus’ uitspraken over in Hem blijven niet, maar Johannes doet dat wel. Nu herhaalt hij wat zijn Meester had gezegd. Je moet in Christus blijven. Je moet blijven bij de dingen die je eerder hebt gehoord. Dat zegt hij in vers 24:

Laat dus wat jullie vanaf het begin hebben gehoord in jullie blijven. Als wat jullie vanaf het begin hebben gehoord in jullie blijft, blijven jullie ook in de Zoon en in de Vader.

Er wordt hier heel vaak gesproken over blijven. Zo vaak zelfs dat de vertalers van de King James vonden dat hetzelfde woord te vaak voorkwam. Daarom gebruikten ze verschillende Engelse woorden om dat ene Griekse woord te vertalen. Vers 24 luidt in de King James Version bijvoorbeeld:

Laat dus wat jullie vanaf het begin hebben gehoord in jullie blijven. Als wat jullie vanaf het begin hebben gehoord in jullie blijft—

Volgens mij is ‘abide’ het eerste woord, en staat er daarna ‘remain’.

‘Dan zullen jullie blijven’ — in het Engels ‘continue’ — ‘in de Vader en de Zoon.’

In één vers vertalen de King James-vertalers hetzelfde Griekse woord met drie verschillende Engelse woorden. Daar in vers 24 vertalen ze het met ‘abide’, ‘remain’ en ‘continue’. Het betekent al die dingen. De King James-vertalers wisselden het soms gewoon wat af, zodat ze niet steeds hetzelfde woord gebruikten. De New King James wil je laten weten dat het hetzelfde woord is. Daarom gebruiken ze de hele tijd gewoon ‘abide, abide, abide’.

Wat hij in vers 27 zegt, is: ‘De zalving die jullie van Hem ontvangen hebben, blijft in jullie.’

Hij verwees naar deze zalving in vers 20: ‘Jullie hebben een zalving van de Heilige en jullie weten alle dingen.’

Hij bedoelt niet dat je alwetend bent. Niemand weet alle dingen, en Johannes zou dat niet suggereren. Hij bedoelt: ‘Je weet al deze dingen die ik je vertel. Alles wat ik zeg, heb je al eerder gehoord. Je hebt het eigenlijk niet nodig dat ik je dit vertel.’ Hij zegt in vers 21:

Ik schrijf jullie niet omdat jullie het niet weten. Jullie weten het wel. Ik herinner jullie er alleen aan. Als ik jullie dingen moest vertellen die jullie nog niet wisten, zou ik hier misschien wat uitgebreider op in moeten gaan. Maar jullie weten al wat ik bedoel, dus ik herinner jullie er alleen aan.

17

Zalving als beeld van de Heilige Geest

Het woord ‘zalving’ is natuurlijk verwant aan het woord ‘Christus’, want het Griekse woord Christos, Christus, betekent ‘de Gezalfde’. Zalving verwijst naar het uitgieten van olie over iets. Zalven met olie was in het Oude Testament gebruikelijk bij het aanstellen van bepaalde mensen in een godsdienstig of openbaar ambt in Israël. De priesters werden aanvankelijk met olie gezalfd. Af en toe werd een profeet met olie gezalfd. Elisa stuurde een medeprofeet eropuit om een man tot koning te zalven, Jehu, en die goot olie over hem uit. De koningen van Israël werden gezalfd. Saul werd met

olie gezalfd toen hij koning van Israël werd. David werd gezalfd toen hij koning van Israël werd. Het uitgieten van olie over het hoofd was een ceremoniële verklaring dat deze persoon een ambt had ontvangen, een zalving, een aanstelling in een of andere gezagspositie.

We zien dat de zalving met olie eigenlijk een beeld is van de Heilige Geest. Dat zien we bijvoorbeeld toen David door Samuel werd gezalfd. Er staat:

Toen nam Samuel de oliehoorn en zalfde hem te midden van zijn broers. En de Geest van de HEERE werd vaardig over David vanaf die dag en voortaan. Daarna stond Samuel op en ging naar Rama. De Geest van de HEERE was van Saul geweken, en een boze geest bij de HEERE vandaan joeg hem angst aan.

1 SAMUEL 16:13-14

In Handelingen hoofdstuk 10 predikt Petrus bij Cornelius thuis, voor zijn huisgenoten. Hij geeft een soort samenvatting van het leven van Jezus. Hij zegt in vers 38, Handelingen 10:38:

hoe God Jezus van Nazareth gezalfd heeft met de Heilige Geest en met kracht en hoe Hij het land doorgegaan is, terwijl Hij goeddeed en allen die door de duivel overweldigd waren, genas, want God was met Hem.

HANDELINGEN 10:38

Jezus werd gezalfd met de Heilige Geest. Het woord 'gezalfd' betekent dat er olie over je is uitgegoten. Dus eigenlijk zegt hij dat Jezus met de Heilige Geest werd gezalfd, zoals koningen met olie worden gezalfd. Ook de zalving van David met olie beeldde uit dat de Heilige Geest op hem kwam. Johannes zegt dat je een zalving hebt ontvangen. Daarmee bedoelt hij dat je de Heilige Geest hebt ontvangen. Hij zegt zelfs dat deze zalving die je hebt ontvangen, je over alle dingen onderwijst. Daarin laat Johannes iets doorklinken uit zijn eigen boek, uit zijn eigen Evangelie.

18

De Heilige Geest leidt in heel de waarheid

In Johannes hoofdstuk 16 was Jezus met de discipelen in de bovenzaal. In Johannes 16, vers 12 en 13, zei Jezus tegen Zijn discipelen:

Nog veel heb Ik tegen u te zeggen, maar u kunt het nu niet dragen. Maar wanneer Die komt, de Geest van de waarheid, zal Hij u de weg wijzen in heel de waarheid, want Hij zal niet vanuit Zichzelf spreken, maar wat Hij gehoord zal hebben, zal Hij spreken, en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen.

JOHANNES 16:12-13

Hij bedoelt de Heilige Geest van de waarheid.

Dus:

Ik kan jullie nu niet alles vertellen wat Ik jullie wil laten weten. Jullie zijn er nog niet klaar voor. Maar de Heilige Geest zal naar jullie toe worden gestuurd, en Hij zal jullie de weg wijzen. Hij zal jullie dingen leren. Hij zal jullie verder brengen dan Ik jullie heb kunnen brengen, omdat Hij bij jullie zal zijn wanneer jullie zover zijn dat jullie deze informatie aankunnen. Dan zal Hij het jullie vertellen.

De gedachte is dat Jezus zei dat de Heilige Geest gegeven zou worden om je te onderwijzen, om je in heel de waarheid te leiden. Johannes zegt in 1 Johannes 2:27:

En wat u betreft, de zalving die u van Hem hebt ontvangen, blijft in u, en u hebt het niet nodig dat iemand u onderwijst; maar zoals deze zalving u onderwijst met betrekking tot alle dingen — en die zalving is waar en is geen leugen — en zoals ze u heeft onderwezen, zo moet u in Hem blijven.

1 JOHANNES 2:27

Hij heeft het over de Heilige Geest. Hij zegt dat, omdat de Heilige Geest ons alles leert, we niemand nodig hebben om ons te onderwijzen. Natuurlijk zijn er in de christelijke gemeente, met inbegrip van Johannes en zijn metgezellen, altijd mensen geweest die de gemeente onderwijzen. De apostelen onderwezen de gemeente vanaf het allereerste begin, ook Johannes. Hij onderwees de gemeente, want we lezen in Handelingen hoofdstuk 2, toen op de dag van Pinksteren drieduizend mensen tot behoud kwamen:

En zij volhardden in de leer van de apostelen en in de
gemeenschap, in het breken van het brood en in de gebeden.

HANDELINGEN 2:42

[Vertalersnoot: de spreker gebruikt in zijn aanhaling het woord 'dagelijks'. Dat woord staat niet in het hierboven weergegeven citaat van Handelingen 2:42.]

19

De Heilige Geest onderwijst ook via leraren

Dus de apostelen onderwezen hen dagelijks. Waarom zegt Johannes, die dagelijks mensen onderwees, dat je niemand nodig hebt om je te onderwijzen?

Ik geloof dat Johannes het met Paulus eens zou zijn dat de Heilige Geest de leiding heeft over ons onderwijs. Maar in sommige gevallen onderwijst Hij ons via mensen die een geestelijke gave hebben. Dat is een gave van de Heilige Geest die onderwijs wordt genoemd. Paulus noemt de gaven van de Heilige Geest, en hij noemt leraren als een gave in Romeinen hoofdstuk 12. Hij noemt leraren ook als een van de gaven aan het einde van 1 Korinthe 12. Hij zei:

Zijn zij soms allen apostelen? Zijn zij soms allen profeten? Zijn
zij soms allen leraars? Zijn zij soms allen krachten?

1 KORINTHE 12:29

Hij heeft het over verschillende gaven.

Er zijn mensen die een gave van onderwijs hebben, maar voor zover je van hen ontvangt, ontvang je hopelijk van de Heilige Geest. Dat is gewoon nog een manier waarop de Heilige Geest je onderwijst. Hij kan je met of zonder leraren onderwijzen. Als je geen leraar hebt, kan de Heilige Geest je alles leren wat je moet weten. Als je wandelt in de Geest en luistert naar de Geest, zal Hij je in heel de waarheid leiden. Maar als er hulpmiddelen beschikbaar zijn, laten we zeggen goede boeken of goede leraren die een geestelijke gave van onderwijs hebben, dan onderwijst de Heilige Geest je langs die weg. Maar je bent afhankelijk van de Heilige Geest, niet van leraren. Hij kan je via een leraar onderwijzen of zonder een leraar. Hij kan je via boeken onderwijzen of zonder boeken.

Het is niet aan ons om te bepalen op welke manier we Hem ons laten onderwijzen. Met andere woorden, we kunnen zeggen: 'Er zijn leraren beschikbaar, maar ik ga niet naar ze luisteren, want ik heb geen leraren nodig. Ik heb de Heilige Geest.' Wat als de Heilige Geest zegt: 'Hier zijn een paar leraren voor je'? 'Ik wil niet naar hen luisteren, want ik wil dat de Heilige Geest me op een andere manier onderwijst, niet via leraren.' Wat als de Heilige Geest zegt dat Hij je via leraren wil onderwijzen?

Met andere woorden, Johannes schaft de geestelijke gave van onderwijs niet af. Maar hij gelooft dat iedereen die de gemeente onderwijst, in feite vanuit die geestelijke gave moet werken, door de Heilige Geest. Want het is de Heilige Geest Die onderwijst, of dat nu via een leraar is of zonder een leraar.

20

Kerkelijk leergezag en de leiding van de Geest

Het belangrijkste hier is echter dat dit echt vragen oproept bij het idee dat je bisschoppen en geestelijken en zulke mensen nodig hebt om je op het rechte pad te houden. We weten bijvoorbeeld dat de rooms-katholieken en veel protestanten de opvatting hebben dat je er niet echt op kunt vertrouwen dat de doorsnee christen met Jezus blijft wandelen zonder een of andere kerkelijke hiërarchie die de juiste interpretaties voorschrijft, enzovoort. Want mensen dwalen zomaar af in allerlei dwalingen.

Ik heb een goede vriend die rooms-katholiek is en die me vanuit Monterey vaak tijdens de uitzending belt, Tom uit Monterey. Hij heeft vaak het volgende gezegd: 'Jullie protestanten hebben in jullie kerk geen centraal leergezag zoals wij. Kijk eens wat er gebeurd is. Jullie hebben drieënveertigduizend kerkgenootschappen, en die zijn het niet met elkaar eens. Dat gebeurt er dus als je geen man hebt die iedereen vertelt wat ze moeten geloven. Een man zoals de paus, of een groep mannen zoals het college van bisschoppen. Deze mensen houden de katholieke kerk in het gareel. Ze zorgen ervoor dat de katholieke kerk één samenhangend geheel van geloofsovertuigingen heeft dat voor iedereen hetzelfde is. Haal je mensen daaronder vandaan, dan gaan ze alle kanten op, allerlei waanzin achterna.'

Ik moet toegeven dat sommige protestanten zich met behoorlijk bizarre dingen zijn gaan bezighouden. Maar eerlijk gezegd geldt dat ook voor sommige katholieken. Niet alle rooms-katholieken denken echt hetzelfde over de dingen. Er zijn priesters die vinden dat er getrouwde priesters zouden moeten zijn, en de paus vindt van niet. Er zijn zelfs rooms-katholieken die vinden dat er homoseksuele geestelijken zouden moeten zijn, en daar is de paus het gelukkig niet mee eens. Maar er bestaan verschillende opvattingen onder katholieken. Ze onderwijzen die alleen niet. Ze kunnen die niet onderwijzen en katholiek blijven. Zo is het daar nu eenmaal geregeld.

De protestantse kerk is anders, in die zin dat je zo ongeveer kunt onderwijzen wat je wilt, en dan word je eruit gezet of kun je een andere groep beginnen. Ik denk niet dat het een goed idee is om andere groepen te beginnen. Maar ik denk wel dat het Bijbels is om mensen zich door de Geest te laten leiden, als ze echte christenen zijn en werkelijk de Geest bezitten. Je hebt geen hiërarchische groep geestelijken nodig om voor je te denken, dingen voor je uit te leggen, je te onderwijzen en je ervoor te behoeden af te dwalen. Sterker nog, dat is een van de beste manieren om af te dwalen. Want eerlijk gezegd kwamen de donkere middeleeuwen pas nadat zo'n geestelijk gezag was opgekomen.

Als je de kerkgeschiedenis bestudeert, weet je dat de donkere middeleeuwen heel, heel donker waren, grotendeels vanwege de kwaliteit van die gezagsdragers. Er was een periode die zelfs rooms-katholieke historici het bewind van de hoeren noemen, met een reeks pausen die volkomen immoreel waren.

Pausen zijn ook mensen. Er zijn televisie-evangelisten die niet katholiek zijn en die immoreel zijn. In iedere groep zijn er religieuze leiders die immoreel zijn. Het punt is dat we hen in de protestantse kerk niet hoeven te volgen. Ik hoef Jimmy Swaggart of Jim Bakker of Taggart Haggard of wie van die mensen dan ook gelukkig niet te volgen. Als zij uiteindelijk de verkeerde kant op gaan, is dat hun probleem, niet het mijne. In zekere zin is het wel mijn probleem, want:

En als één lid lijdt, lijden alle leden mee. Als één lid eer ontvangt, verblijden alle leden zich mee.

1 KORINTHE 12:26

Maar ik hoef niet met hen mee af te dwalen. Dat is een goede zaak, want als je iedereen onder één gezagsdrager plaatst, stijgt of daalt de kwaliteit van het hele lichaam met de kwaliteit van die persoon die het gezag heeft. En dat is niet altijd een goede zaak. Het is dus beter dat de Heilige Geest mensen in alle waarheid leidt.

21

Gemeenschap ondanks meningsverschillen

En weet je wat ik heb ontdekt? Ik heb dit ook tegen mijn vriend Tom gezegd. Ik zei: 'Tom, er zijn veel kerkgenootschappen en veel meningen, maar ik denk niet dat God ertegen is dat mensen veel meningen hebben. Hij is ertegen dat ze kerkgenootschappen hebben.' God is ertegen dat mensen zich vanwege hun meningsverschillen van elkaar afscheiden. Maar Hij is er niet tegen dat ze van mening verschillen over een aantal dingen waarover je gerust van mening kunt verschillen. Het maakt zelfs groei mogelijk. Het maakt voortdurende uitwisseling mogelijk, waarbij ijzer ijzer scherpt. Ik kan iets leren van iemand die het anders ziet dan ik. Die ander kan misschien iets van mij leren. Hoe meer verschillende opvattingen er zijn, hoe meer we met elkaar kunnen uitwisselen en van elkaar afhankelijk kunnen zijn. Niet in de zin dat we van elkaar afhankelijk zijn om ons te vertellen wat de waarheid is, maar om dingen anders te zien, om verschillende aspecten te overwegen. Dat is iets stimulerends.

Ik kan samenkomen met een calvinist, een aanhanger van de bedelingenleer, een rooms-katholiek, een oosters-orthodoxe, een pinkstergelovige, een mennoniet, noem maar op. Het maakt niet uit. Ze zijn allemaal verschillend. Ze zien de dingen anders. En ik kan goede gemeenschap met hen hebben, als zij daartoe bereid zijn. Dat is het probleem. Het probleem is niet dat mensen van mening verschillen. Het is dat degenen die van mening verschillen maar al te vaak niet bereid zijn gemeenschap te hebben met mensen die het niet met hen eens zijn. Dat is de zwakheid van de protestantse kerk. Het is niet dat ze de vrijheid hebben om te denken. Het is dat ze, wanneer ze niet hetzelfde denken, zo onvolwassen zijn dat ze geen gemeenschap kunnen hebben met mensen met wie ze het oneens zijn.

Paulus was het met die gedragslijn niet eens. Denk eraan, tegen de gemeente in Rome zei hij:

De een gelooft wel dat hij alles eten mag, maar wie zwak is, eet plantaardig voedsel.

ROMEINEN 14:2

Onder de christenen waren er meningsverschillen over deze dingen. Hij zei:

De een acht de ene dag boven de andere dag, maar de ander acht al de dagen gelijk. Laat ieder in zijn eigen geest ten volle overtuigd zijn.

ROMEINEN 14:5

Met andere woorden, zo'n groot punt is het toch niet? Heb gewoon gemeenschap, heb elkaar lief, zegt hij:

Daarom, aanvaard elkaar zoals ook Christus ons aanvaard heeft, tot heerlijkheid van God.

ROMEINEN 15:7

Je hebt mensen die een sabbat houden en mensen die geen sabbat houden. Voor sommige mensen is dat een behoorlijk groot verschil. Paulus zegt:

Wie de dag in ere houdt, houdt hem in ere voor de Heere, en wie de dag niet in ere houdt, houdt hem niet in ere voor de Heere. Wie eet, eet voor de Heere, want hij dankt God. En wie niet eet, eet niet voor de Heere, en ook hij dankt God.

ROMEINEN 14:6

Paulus zegt dat meningsverschillen de gemeente niet hoeven te verdelen. Het is de onvolwassenheid van christenen die hen verdeelt, niet hun meningsverschillen. Dat weet ik, omdat ik met volwassen christenen ben omgegaan die allerlei verschillende meningen hadden, en dat verdeelt mij en hen niet. Het zijn niet de meningen die verdelen; het is onvolwassenheid die verdeelt. En de protestantse kerk is verdeeld vanwege onvolwassenheid, niet vanwege vrijheid.

22

Geestelijke vrijheid en de grens van gemeenschap

Paulus zei in 2 Korinthe 3:17:

De Heere nu is de Geest; en waar de Geest van de Heere is, daar is vrijheid.

2 KORINTHE 3:17

Er is niet een of andere kerkelijke structuur die iedereen in een keurslijf dwingt: 'Jullie moeten allemaal zo denken.' Zo gaat het bij de Jehovah's Getuigen. Zij zeggen: 'Wij zijn de ware gemeente. Dat weten we omdat Jezus bad dat Zijn gemeente één zou zijn. En kijk eens naar ons, we zeggen allemaal hetzelfde. Alle Jehova's Getuigen, wij hebben allemaal dezelfde mening over ieder onderwerp.'

Ja, dat doen ze. Het is alleen geen wonder, want als je bij de Jehovah's Getuigen hoort en je bent het er niet mee eens, lig je eruit. Het is een kunstmatig in stand gehouden eenheid. Er is niets wonderbaarlijks aan. Het bewijst niet dat de Heilige Geest onder hen is of dat zij de ware gemeente zijn. Daar heerst een tirannie, een tirannie over het denken. Als je het niet eens bent met de dwingende, gezaghebbende opvatting van de leiding van de organisatie, lig je eruit. En zo blijft alles keurig in het gelid. Iedereen daar vormt een eenheid, maar iedereen is onvolwassen. En eerlijk gezegd hangen ze ook allemaal dwaalleer aan. Eén gezagsdrager die iedereen vertelt wat hij moet denken, betekent niet dat je niet in dwaalleer terecht zult komen.

Maar om je de waarheid te zeggen: als je iedereen werkelijk door de Heilige Geest laat leiden zoals zij dat begrijpen, zal niet iedereen in dwaalleer terechtkomen, zelfs als sommigen misleid worden. Iemand zal zeggen: 'Wacht, dat is de verkeerde richting, want ik geloof dat de Heilige Geest mij dit laat zien.'

Als er nu richtingen zijn die mensen inslaan en die ertoe zouden moeten leiden dat de gemeenschap met hen wordt verbroken, dan zei Johannes:

Zij zijn uit ons midden weggegaan, maar zij waren niet uit ons; want als zij uit ons geweest waren, dan zouden zij bij ons gebleven zijn. Maar het moest openbaar worden dat zij niet allen uit ons zijn.

1 JOHANNES 2:19

Er zijn mensen die hier niet thuishoren, maar dat zijn de mensen die Christus verloochenen. Het zijn niet de mensen die een andere opvatting hebben over predestinatie, het tijdstip van de opname of de wijze van dopen. Dat zijn niet de dingen die christenen zouden moeten verdelen. Eigenlijk zou niets christenen van andere christenen moeten scheiden, maar alleen christenen van niet-christenen. En iemand die ontkent dat Jezus de Christus is, is geen christen. Hij is antichrist. Die scheiding hoort plaats te vinden. Het is goed dat zij weggaan. Ze horen hier niet thuis. Maar onder degenen die Christus aannemen, mag je allerlei andere opvattingen met plezier verkennen, bespreken en er zelfs over debatteren. Er is niets mis met een debat als het

voor iedereen leerzaam is, zolang iedereen na afloop maar zegt: ‘Goed, ik heb gehoord wat jij te zeggen hebt. Jij hebt gehoord wat ik te zeggen heb.’ Als we niet overtuigd zijn, moeten we elkaar gewoon vrijheid geven.

Jij hoeft het niet met mij eens te zijn, en ik hoef het niet met jou eens te zijn. We moeten gewoon blijven leren. We moeten gewoon van Jezus blijven houden en de Heilige Geest ons in alle waarheid laten blijven leiden. Misschien begrijpen we het beter als we er de volgende keer over debatteren. Het maakt niet uit.

23

Waarom gelovigen niet allemaal hetzelfde leren

Als we mensen beoordelen op de vraag of ze het met ons eens zijn, dan is het natuurlijk gevaarlijk om iedereen de vrijheid te geven zich door de Heilige Geest in alle waarheid te laten leiden. Want ze zullen de dingen niet allemaal op dezelfde manier zien. Dit werd me laatst tijdens een uitzending gevraagd: als de Heilige Geest ons in alle waarheid hoort te leiden, en we allemaal de Heilige Geest hebben, hoe komt het dan dat we niet allemaal hetzelfde geloven? Nou, je hoeft er maar even over na te denken om te begrijpen waarom dat zo is. De Heilige Geest downloadt niet zomaar de hele waarheid in je hoofd wanneer je gedoopt wordt. Alsof je op het moment dat je tot behoud komt ineens alles weet, alsof je alwetend bent. De Heilige Geest leidt in alle waarheid door leren, door ervaring, door openbaring, door een proces. We leren, zoals Jesaja zei:

Want het is gebod op gebod, gebod op gebod, regel op regel, regel op regel, hier een beetje, daar een beetje.

JESAJA 28:10

Zo leren we.

Het punt is: we weten waar de Heilige Geest ons allemaal naartoe leidt, naar alle waarheid. Maar waarvandaan Hij ons leidt, is niet bij iedereen hetzelfde. Ik heb een bepaald stel vooroordelen in me zitten, al vanaf mijn kindertijd. Dat kan komen door een seculiere opvoeding of door een godsdienstige opvoeding binnen de een of andere

denominatie. Ik heb die indrukken die me al op jonge leeftijd zijn ingeprint. Ze zijn er in de fabriek al in gezet. Soms zijn ze moeilijk los te krijgen. Het hangt ervan af hoe leerbaar ik ben, hoe bevooroordeeld ik ben, waar ik begin en hoe ver mijn oorspronkelijke ideeën afstonden van waar ik naartoe moet. We bevinden ons allemaal in verschillende stadia op de weg terwijl de Heilige Geest ons in alle waarheid leidt. Onderweg daarheen verschillen we op sommige punten behoorlijk van elkaar. Dat is prima.

Ik denk dat we de reis moeten vieren. Als we Jezus volgen en Hij ons leidt, dan kan ik je natuurlijk de vrijheid geven om het met me oneens te zijn. En in de meeste gevallen kan ik gemakkelijk zien of iemand die het met mij oneens is nog steeds een volgeling van Jezus is: als ze elkaar liefhebben. Dat is het bewijs dat Jezus noemde. Dan geef jij mij die vrijheid ook, en hebben we het allemaal goed met elkaar, en misschien leren we gaandeweg nog iets. Als we het uiteindelijk niet allemaal eens worden voordat we sterven, worden we dat daarna wel. God zal het in orde maken. God zal er uiteindelijk voor zorgen dat het gebeurt, maar niet door een of andere menselijke gezagsdrager op te leggen en te zeggen dat iedereen het eens moet zijn met wat die man zegt.

Dat is toch wat een sekte is? Is de gemeenschappelijke noemer van elke sekte niet dat een of andere man zichzelf uitroept tot apostel of profeet? Of tot de man die alles helder ziet wat alle anderen niet zien, en die zegt: 'Je moet mij volgen en het met mij eens zijn'? Ik heb dat nog nooit zien gebeuren zonder dat het een sekte was. De Heilige Geest is geen sekte. De Heilige Geest onderwijst mensen in Zijn eigen tempo, zoals Hij dat wil, en roept ons op om intussen de vrucht van de Geest te hebben, namelijk liefde. Terwijl we het nog niet over alles volledig eens zijn, zal dat op een dag wel gebeuren.

24

Eenheid bewaren terwijl de gemeente groeit

Kijk eens wat Paulus in Efeze 4 zei. Paulus benadrukte heel stellig dat christenen in eenheid met elkaar moeten leven. Hij zei in Efeze 4, helemaal aan het begin:

Ik, de gevangene van de Heere, roep u op te leven op een manier die past bij de roeping waarmee u geroepen bent, in alle nederigheid

EFEZE 4:1-2

Dat betekent nederigheid.

en zachtmoedigheid en geduld

EFEZE 4:2

Dat betekent geduld met mensen.

Verdraag elkaar in liefde en span u in om de eenheid van de Geest te bewaren door de band van de vrede.

EFEZE 4:2-3

En hij zegt waarom:

één lichaam en één Geest, zoals u ook geroepen bent tot één hoop van uw roeping, één Heere, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, Die boven allen en door allen en in u allen is.

EFEZE 4:4-6

Al die dingen zijn dingen die iedere christen gemeen heeft. Iedere christen heeft dezelfde Vader, dezelfde Heere, dezelfde doop, hetzelfde geloof, dezelfde Christus. Dat zijn de dingen die de eenheid van de Geest tot stand brengen en in stand houden. Maar hij zegt in vers 13:

totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus,

EFEZE 4:13

Het Engelse woord 'perfect' zou vertaald moeten worden als 'volwassen'. Wij moeten als gemeente volwassen worden. We moeten de eenheid van de Geest, die bestaat, bewaren totdat we komen tot de eenheid van het geloof, die nog niet bestaat. We hebben allemaal dezelfde Geest, maar we denken niet over alles hetzelfde. En de eenheid van de kennis van de Zoon van God: we weten niet allemaal dezelfde dingen. Dat ligt nog vóór ons. Totdat we dat bereiken, moeten we de eenheid van de Geest bewaren en de band van de liefde enzovoort. Zowel Paulus als Johannes geeft dus aan dat we niet noodzakelijk allemaal onmiddellijk op één lijn gebracht hoeven te worden, zodat we alles op dezelfde manier zien. Maar we moeten wel het werk van de Geest erkennen, Die ieder afzonderlijk leidt. Niemand is verplicht te geloven wat iemand anders gelooft. Maar iedere christen is verplicht Jezus te volgen. Dat is alleen meer een kwestie van de praktijk dan van een mening. Heb je je naaste lief? Dat is wat Jezus zei dat je moest doen. Er bestaan niet zo ontzettend veel meningen over wat liefde is. Onder christenen zou dat in elk geval niet zo moeten zijn.

25

Vasthouden aan de Zoon en de ontvangen waarheid

Johannes zegt dus tegen zijn lezers: 'Ik waarschuw jullie voor valse leraren, maar ik ben niet echt bang dat jullie hen zullen volgen. Ik ben alleen wat bezorgd, dus herinner ik jullie eraan. Jullie hebben de zalving. Jullie hebben mij niet nodig om

jullie dit te vertellen. Jullie weten het al. Ik schrijf jullie niet omdat jullie het niet weten, maar omdat jullie het juist wel weten. En jullie weten dat geen leugen uit de waarheid voortkomt.’ Dat laatste zegt hij in vers 21.

In vers 22 zegt hij:

Wie is de leugenaar anders dan hij die loochent dat Jezus de Christus is? Dat is de antichrist, die de Vader en de Zoon loochent.

1 JOHANNES 2:22

De Vader en de Zoon horen bij elkaar. Als je de Eén hebt, heb je Beiden. Als je de Eén verloochent, verloochen je Beiden.

Dus zegt hij tegen hen in vers 24 dat ze moeten blijven bij datgene waar ze eerst bij waren. Denk niet dat je allerlei nieuwe, ongekende overtuigingen over wat dan ook moet gaan aannemen.

Laat wat u vanaf het begin gehoord hebt, in u blijven. Als in u blijft wat u vanaf het begin gehoord hebt, dan zult ook u in de Zoon en in de Vader blijven.

1 JOHANNES 2:24

Jezus zei in Johannes 15:

Blijf in Mij.

JOHANNES 15:4

En Johannes zegt dat je in Hem zult blijven als je vasthoudt aan wat je vanaf het begin geleerd hebt en daar niet van afwijkt. Je zult in Christus blijven.

En hij zegt: ‘Dit is de belofte die Hij ons heeft gedaan: het eeuwige leven.’

Hij zegt: ‘Dit heb ik jullie geschreven over de mensen die jullie proberen te misleiden.’

Maar dat gaat hun niet lukken, omdat je die zalving in je hebt.

26

Vrucht dragen en vrijmoedig Zijn komst verwachten

Nu vers 28 en 29:

En nu, lieve kinderen, blijf in Hem, opdat wij vrijmoedigheid hebben, wanneer Hij geopenbaard zal worden, en niet door Hem beschaamd gemaakt worden bij Zijn komst. Als u weet dat Hij rechtvaardig is, dan weet u dat ieder die de rechtvaardigheid doet, uit Hem geboren is.

1 JOHANNES 2:28-29

Dat is iets om over na te denken. Zullen we, wanneer Hij verschijnt, reden hebben om ons voor Hem te schamen als Hij komt? Niet als we in Hem blijven. Want Jezus zei:

Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen.

JOHANNES 15:5

Daar is niets om je voor te schamen. Sterker nog, in dezelfde passage in Johannes 15 zei Jezus:

Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt, dat u veel vrucht draagt en Mijn discipelen bent.

JOHANNES 15:8

Volgens mij is dat vers 8 van Johannes 15.

Dus als je in Hem blijft, heb je niets om je voor te schamen. Je zult niet afgesnoeid hoeven te worden als een onvruchtbare, waardeloze tak. Je leven brengt die vrucht voort die voortkomt uit het blijven in Hem. En dat is wat God wil. En we zullen ons niet schamen. We zullen blij zijn dat Hij komt om onze vrucht te bekijken, omdat we Hem iets te bieden zullen hebben aan goede vrucht.

En dit is wat die vrucht is, in vers 29:

Als u weet dat Hij rechtvaardig is, dan weet u dat ieder die de rechtvaardigheid doet, uit Hem geboren is.

1 JOHANNES 2:29

Uit God geboren zijn heeft tot gevolg dat je gerechtigheid beoefent. Niet volmaakt, maar als een gewoonte, als iets wat je steeds doet. Je doet wat juist is. Rechtvaardig leven is een gewoonte voor degenen die uit God geboren zijn.

En als je weet dat God rechtvaardig is, als je weet dat Jezus rechtvaardig is, dan weet je dat iedereen die in zijn gedrag dat familietrekje van gerechtigheid vertoont, wel een van Zijn kinderen moet zijn. Iedereen die gerechtigheid doet, is een van Zijn kinderen, is uit Hem geboren. Dus de vrucht die we voortbrengen wanneer we in Hem blijven, is rechtvaardig gedrag, gerechtigheid. We doen gerechtigheid. Dat is de vrucht die Hij wil. En als we dat doen, zullen we, wanneer Hij komt, niet beschaamd zijn bij Zijn komst.

En blijkbaar is dat iets wat we in gedachten moeten houden. Misschien moeten we het ons heel vaak te binnen brengen. Ik weet het niet. Over Zijn komst zei Jezus:

Want de Zoon des mensen zal komen in de heerlijkheid van Zijn Vader, met Zijn engelen, en dan zal Hij ieder vergelden naar zijn daden.

MATTHEÛS 16:27

Petrus zei dat trouwens ook, en Johannes zei dat, en Paulus zei dat in verschillende passages. Iedereen zal beoordeeld worden op zijn werken. Leef dus in gehoorzaamheid aan Christus. Als je uit God geboren bent, zul je die karaktertrek van God hebben. Die gerechtigheid zal deel uitmaken van je natuur.

Petrus zei in 2 Petrus 1:4 dat we:

Daardoor heeft Hij ons de grootste en kostbare beloften geschonken, opdat u daardoor deel zou krijgen aan de Goddelijke natuur, nadat u het verderf, dat er door de begeerte in de wereld is, ontvlucht bent.

2 PETRUS 1:4

Gerechtigheid is beslist een van de kenmerken van de goddelijke natuur. En als je uit God geboren bent en Zijn natuur hebt, zul je gerechtigheid hebben. Je zult gerechtigheid doen. Dat is wat Johannes zegt. En in hoofdstuk 3 gaat hij verder in op hoe het eruitziet als je gerechtigheid doet. Daar komen we op wanneer we bij hoofdstuk 3 zijn.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Johannes 2:18
- 1 Johannes 2:19-29
- Mattheüs 23:38
- Johannes 2:16
- Mattheüs 21:13
- Mattheüs 24:2
- Markus 13:4
- Mattheüs 24:34
- Lukas 21:20
- Mattheüs 24:5
- 1 Johannes 4:1
- Hebrreeën 1:1-2
- 1 Petrus 1:20
- Handelingen 2:15-16
- Handelingen 2:17
- Jakobus 5:3

- 1 Korinthe 10:11
- Hebreëën 8:13
- 2 Johannes 7
- 2 Thessalonicenzen 2:4
- 1 Korinthe 3:16
- Openbaring 13:1-2
- Openbaring 17:9-10
- Openbaring 17:12-13
- Johannes 5:43
- 1 Johannes 4:3
- Lukas 21:7
- Mattheüs 24:7
- Mattheüs 24:11
- 1 Johannes 2:19
- 1 Johannes 4:6
- 1 Samuel 16:13-14
- Handelingen 10:38
- Johannes 16:12-13
- 1 Johannes 2:27
- Handelingen 2:42
- 1 Korinthe 12:29
- 1 Korinthe 12:26
- Romeinen 14:2
- Romeinen 14:5
- Romeinen 15:7
- Romeinen 14:6
- 2 Korinthe 3:17
- Jesaja 28:10
- Efeze 4:1-2
- Efeze 4:2
- Efeze 4:2-3
- Efeze 4:4-6
- Efeze 4:13
- 1 Johannes 2:22
- 1 Johannes 2:24

- Johannes 15:4
- 1 Johannes 2:28-29
- Johannes 15:5
- Johannes 15:8
- 1 Johannes 2:29
- Mattheüs 16:27
- 2 Petrus 1:4

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.